PLAN DZIAŁANIA
KT 307
ds. Zrównoważonego Budownictwa

SPIS TREŚCI

1. OPIS DZIAŁALNOŚCI OT 2
2. ŚRODOWISKO BIZNESOWE OT 2
3. ASPEKTY DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA W PRACACH OT 3
4. OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC OT 4
5. CZŁONKOSTWO W OT 4
6. CELE OT I STRATEGIA ICH REALIZACJI 5
7. WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC 6
8. CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC OT 6
9. PROPOZYCJE ZAGADNIEŃ, TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH OT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE 7

1. OPIS DZIAŁALNOŚCI OT

KT 307 ds. Zrównoważonego Budownictwa jest organem technicznym odpowiedzialnym za obszar zrównoważoności w budownictwie. Głównym przedmiotem działalności Komitetu jest opracowywanie, adaptacja i wdrażanie norm oraz innych dokumentów normalizacyjnych, które stanowią podstawę do oceny środowiskowej, społecznej i ekonomicznej wyrobów budowlanych oraz obiektów budowlanych w całym cyklu ich życia.

Główne zagadnienia:

- ocena zrównoważonego rozwoju obiektów budowlanych (w oparciu o analizę cyklu życia - LCA),
- deklaracje środowiskowe wyrobów budowlanych (EPD) wg PN-EN 15804,
- metodologie kwantyfikacji śladu węglowego (GWP) budynków i wyrobów,
- zasady uwzględniania aspektów gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ) w budownictwie,
- ocena aspektów społecznych i związanych z użytkowaniem budynków.

Priorytety na lata 2025-2028 koncentrują się na wsparciu polskiego sektora budowlanego w dostosowaniu się do znowelizowanego Rozporządzenia CPR oraz celów Europejskiego Zielonego Ładu, w szczególności poprzez wdrażanie norm opracowywanych przez CEN/TC 350.

2. ŚRODOWISKO BIZNESOWE OT

Uwarunkowania wpływające na prace KT 307:

- prawne: znowelizowane Rozporządzenie CPR (UE) nr 305/2011, które wzmacnia wymagania dotyczące zrównoważoności i wprowadza cyfrowy paszport produktu. Dyrektywa dotycząca charakterystyki energetycznej budynków (EPBD). Wymagania unijnej taksonomii,
- gospodarcze: kryzys energetyczny i surowcowy, presja inwestycyjna na "zielone" budynki, rosnące koszty uprawnień do emisji CO_2 (EU ETS),
- technologiczne: rozwój BIM, cyfryzacja danych produktowych, innowacje w zakresie materiałów niskoemisyjnych i przyjaznych dla środowiska.

Główne zainteresowane strony:

- przemysł: producenci materiałów budowlanych, deweloperzy, generalni wykonawcy,
- rząd i administracja: ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, urzędy nadzoru budowlanego,
- grupy interesu publicznego: stowarzyszenia branżowe (np. PLGBC), jednostki naukowo-badawcze, organizacje ekologiczne,
- inwestorzy i instytucje kredytowe: banki, fundusze inwestycyjne stosujące kryteria ESG,
- projektanci i architekci: biura projektowe, architekci.

Międzynarodowe i krajowe dokumenty normalizacyjne o istotnym znaczeniu:

- normy serii EN 15804, EN 15978, EN 16309 opracowywane przez CEN/TC 350,
- normy zharmonizowane z CPR dotyczące środowiskowych właściwości użytkowych,
- międzynarodowe normy ISO opracowywane przez ISO/TC 59/SC 17.

Wskaźniki ilościowe:

- szacunkowy udział certyfikowanych "zielonych" budynków w nowych inwestycjach komercyjnych w Polsce: ok. 15-20% (źródło: PLGBC, 2023) z tendencją wzrostową,
- liczba zarejestrowanych EPD dla produktów polskich producentów: ok 1000 (szacunek na podstawie bazy EPD), przy potencjale kilkunastokrotnie wyższym.

3. ASPEKTY DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA W PRACACH OT

Działalność KT 307 jest w całości zorientowana na wsparcie ochrony środowiska w sektorze budowlanym. Kluczowe zagadnienia środowiskowe rozwiązywane poprzez prace normalizacyjne to:

- zmiana klimatu: opracowanie i wdrażanie norm umożliwiających kwantyfikację i redukcję śladu węglowego budynków i wyrobów,
- gospodarka o obiegu zamkniętym: wprowadzenie znormalizowanych metod oceny trwałości, możliwości naprawy, ponownego użycia i recyklingu materiałów oraz zawartości recyklatu,

- efektywność wykorzystania zasobów: promocja metod oceny całkowitego zużycia surowców abiotycznych i biotycznych,

- jakość środowiska wewnętrznego: uwzględnienie w normach emisji szkodliwych substancji (LZO) z materiałów budowlanych.

Sposób odzwierciedlenia: Wszystkie nowe i przeglądane projekty norm oraz dokumentów normalizacyjnych w KT 307 będą obligatoryjnie podlegały ocenie pod kątem wpływu na środowisko, zgodnie z wytycznymi PKN-CEN Guide 4.

4. OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC OT

- wsparcie dla polskich producentów: umożliwienie spełnienia wymogów CPR i konkurencji na rynku UE poprzez dostarczenie przejrzystych norm,

- stworzenie wiarygodnego systemu oceny: ograniczenie zjawiska "greenwashingu" poprzez dostarczenie obiektywnych, opartych na nauce metod oceny zrównoważoności,

- stymulowanie innowacji: wpłynięcie na rozwój i wdrażanie innowacyjnych, przyjaznych dla środowiska technologii i materiałów budowlanych,

- redukcja kosztów cyklu życia: promocja rozwiązań trwałych i energooszczędnych, które przekładają się na długoterminowe oszczędności,

- wsparcie legislacji: dostarczenie administracji rządowej technicznych podstaw do tworzenia i wdrażania przepisów wspierających zrównoważone budownictwo (m.in. w zamówieniach publicznych),

- poprawa zdrowia i komfortu: wprowadzenie do powszechnej praktyki projektowej aspektów jakości środowiska wewnętrznego.

5. CZŁONKOSTWO W OT

Zgodnie z aktualnym Zarządzeniem Prezesa PKN w sprawie Organów Technicznych powoływanych przez Prezesa PKN, podstawy ich powoływania oraz zasad powoływania członków i osób funkcyjnych w tych organach, każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w OT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem OT. Każdy członek OT realizuje zadania poprzez swoich reprezentantów.

Członkostwo w OT:

- otwiera możliwość wpływania na treść tworzonych norm na poziomach międzynarodowym, europejskim i krajowym;

- zapewnia dostęp do treści projektów Norm Międzynarodowych, Europejskich, krajowych w zakresie tematycznym OT;
- daje możliwość kształtowania programu prac normalizacyjnych, co pozwala właściwie planować inwestycje i w konsekwencji zyskać przewagę nad konkurencją;
- ułatwia kontakty biznesowe;
- ułatwia networking w gronie kluczowych interesariuszy branży;
- wspomaga budowanie prestiżu i wizerunku firmy jako lidera w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Aktualny skład OT i kontakt do Przewodniczącego OT, Sekretarza OT, właściwego Sektora WPN jest podany na stronie www.pkn.pl, w *Wykazie OT*.

6. CELE OT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

Cele KT 307:

1. Aktywne kształtowanie norm europejskich: Wpływ na prace CEN/TC 350 w kluczowych obszarach: GOZ, ślad węglowy, aspekty społeczne i dostosowanie do CPR.

2. Terminowa implementacja norm: Priorytetowe tłumaczenie i wdrożenie najważniejszych norm EN, szczególnie tych zharmonizowanych z CPR oraz istotnych dla gospodarki krajowej.

3. Rozwój wiedzy i kompetencji: Upowszechnianie wiedzy na temat praktycznego stosowania norm z zakresu LCA, EPD i GOZ wśród polskich przedsiębiorstw i projektantów.

Strategia realizacji celów:

- uczestnictwo eksperckie: delegowanie polskich ekspertów do grup roboczych CEN/TC 350,
- monitorowanie prac CEN/TC 350: systematyczna analiza programów prac w celu wczesnego identyfikowania norm priorytetowych do tłumaczenia,
- pozyskiwanie finansowania: aktywne poszukiwanie środków od "zamawiających" (przemysł, administracja) na tłumaczenie kluczowych norm,
- edukacja i promocja: organizacja seminariów, webinariów i publikacja artykułów przybliżających nowe normy i ich zastosowanie,
- budowa koalicji: regularna współpraca z organizacjami branżowymi (PLGBC, Uczelnie techniczne, izby budowlane).

7. WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) z zakresu działania OT wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT). Każdy zgłoszony TN, po akceptacji OT, jest wprowadzany do programu prac OT. OT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac OT znajduje się na stronie www.pkn.pl , w *Wykazie OT,* po wybraniu numeru właściwego OT.

8. CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC OT

Pozytywne:

- silna presja regulacyjna UE (CPR, Zielony Ład),
- rosnące zapotrzebowanie rynku na "zielone" certyfikaty i produkty,
- zaangażowanie kluczowych interesariuszy w prace Komitetu.

Negatywne (zagrożenia):

- brak stabilnego finansowania na tłumaczenie norm i udział ekspertów w posiedzeniach międzynarodowych,
- niski poziom zaangażowania i świadomości części środowiska biznesowego,
- brak wykwalifikowanych ekspertów mogących poświęcić czas na prace normalizacyjne,
- szybkie tempo zmian legislacyjnych w UE, które może utrudniać terminową reakcję.

9. PROPOZYCJE ZAGADNIEŃ, TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH OT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

KT 307 będzie zabiegał o środki na tłumaczenie i wdrożenie następujących rodzajów norm:

- Polskie wersje językowe norm zharmonizowanych z CPR dotyczących środowiskowych właściwości użytkowych wyrobów budowlanych.
- Aktualizacje kluczowych norm podstawowych, takich jak PN-EN 15804+A2 (Deklaracje środowiskowe wyrobów) i PN-EN 15978 (Ocena zrównoważoności obiektów budowlanych).
- Normy dotyczące metod obliczania śladu węglowego całego cyklu życia budynków.
- Normy wspierające GOZ w budownictwie, dotyczące oceny cyrkularności, dekonstrukcji i potencjału ponownego użycia materiałów.
- Normy obejmujące aspekty społeczno-zdrowotne zrównoważonych obiektów budowlanych (z serii EN 16309).